

Bezinningsavond voor het Heilig Avondmaal –

zaterdag 16 november 2019

“De beloofde Zaligmaker”

Uit het formulier:

Wij vertrouwen allereerst in ons hart ten volle, dat onze Heere Jezus Christus – volgens de beloften die vanaf het begin aan de vaders in het Oude Testament gedaan zijn – door de Vader in deze wereld is gezonden. Hij heeft ons vlees en bloed aangenomen en de toorn van God, waaronder wij eeuwig hadden moeten wegzinken, vanaf het begin van Zijn menswording tot aan het einde van Zijn leven op aarde voor ons gedragen. Hij heeft voor ons alle gehoorzaamheid aan Gods wet en de gerechtigheid vervuld, in het bijzonder toen Hij onder de last van onze zonden en van Gods toorn in de hof van Gethsemané bloedig zweet heeft uitgeperst.

Uit de Bijbel: Johannes 1 : 1-18

Enkele overwegingen bij het gedeelte uit het formulier

In het Heilig Avondmaal gedenken we Christus en de weg die Hij voor ons is gegaan. Dat is een concentratie op de heilsfeiten. We denken daarbij al snel aan de laatste weken van Jezus' leven op aarde, waarin Hij geleden heeft en gekruisigd werd. Dáár is het immers gebeurd?

Het formulier gaat veel verder terug in de tijd, naar 'het begin'. De tweede bladzijde in het geschiedenisboek van de wereld is die van de zondeval. Een zwarte bladzijde! Sindsdien leven wij onder de toorn van God, een toorn waaronder wij eeuwig moeten wegzinken. Dat delen wij met alle mensen. Meteen na de zondeval gaf de Heere de moederbelofte (overigens: aan de slang gericht!). Deze wordt 'moederbelofte' genoemd omdat deze belofte de moeder is van alle andere beloften in het Oude Testament over de komst van een reddende Zaligmaker. Het formulier laat hier op een mooie manier zien hoe het Oude en Nieuwe Testament aan elkaar verbonden zijn als het ene heilshandelen van God! Er is maar één verbond, één Zaligmaker, één geloof.

Dat betekent dat de gelovigen van het Oude Testament delen in het heil van de Heere Jezus. In het Avondmaal zijn wij ook met hén verbonden.

In de volheid van de tijd is het Woord vlees geworden, het heeft onder ons gewoond. De vleeswording van Christus (*incarnatie*) is een belangrijke notie. 'Hij heeft ons vlees en bloed aangenomen'. Het laat zien dat Hij aan ons gelijk is geworden. Wat een troost: zonder aan ons gelijk te worden kon Hij nooit onze Plaatsvervanger zijn! Zijn vleeswording is het bewijs van Zijn grote liefde maar ook een grote troost voor wie met Paulus verzucht 'Ik ben vlees, verkocht onder de zonde'. Hij is ons in ons eigen vlees te hulp gekomen. Als het formulier erbij zegt dat Hij *door de Vader* in deze wereld gezonden is, belijden we dat de Zoon het geschenk van de Vader is, en dat Christus in opdracht en met volmacht van Zijn Vader het verzoeningswerk heeft verricht. Hij is de geautoriseerde Middelaar!

Het formulier onderstreept dat het héle leven van Jezus in dienst stond van onze verlossing. Vanaf Zijn eerste dagen op aarde is Hij gehoorzaam geweest aan de wet van God ('dadelijke gehoorzaamheid') – in tegenstelling tot ons die in zonden zijn ontvangen en geboren. In het lijden in Gethsemané en aan het kruis heeft Hij bovendien de toorn en de straf van God gehoorzaam gedragen ('lijdelijke gehoorzaamheid'). Zo heeft Hij op twee manieren de eisen van de wet vervuld: doen wat de geboden van ons eisen, en de straf dragen wanneer wij de geboden overtreden. Die gerechtigheid wordt ons in et geloof toegerekend, toegekend, toegeëigend.

En zo gaan we er ook gelovig mee om. Dit stukje uit het formulier begint met 'wij *vertrouwen*'. We overdenken niet verstandelijk de verhalen van Jezus' lijden en sterven. We doen dat gelovig, toe-eigenend: op dit werk stellen wij ons vertrouwen. Hier hopen en bouwen wij op. Hij deed het voor ons. We hebben een gehoorzame Zaligmaker ('onze' Heere Jezus Christus), duizend keer gehoorzamer dan

wij. Zijn gehoorzaamheid is groter dan onze ongehoorzaamheid. Zijn gehoorzaamheid bedekt onze ongehoorzaamheid (Heid. Cat. vr/antw 35).

Opnieuw wordt duidelijk dat het geloofsleven zich baseert op de heilsfeiten!

Om te bespreken

1. *Beleeft u in het Avondmaal de gemeenschap met de gelovigen van alle tijden en plaatsen? Hoe, en wat betekent dat voor u?*
2. *Waarom denkt het formulier bij de gehoorzaamheid van de Heere Jezus vooral aan wat er in Gethsemané gebeurde? Wat betekent Jezus' worsteling in Gethsemané voor uw persoonlijk leven?*

Uit de liedschat van de Psalmen:

Psalm 40 : 3 en 4

Psalm 105 : 4, 5, 6

Uit de liedschat van de kerk:

Leer mij, o Heer, Uw lijden recht betrachten : 1, 2, 4, 6, 8

Leer mij, o Heer, Uw lijden recht betrachten,
In deze zee verzinken mijn gedachten:
O Liefde, die, om zondaars te bevrijden,
Zo zwaar woudt lijden!

'k Zie U, God Zelf, in eeuwigheid geprezen,
Tot in de dood als mens gehoorzaam wezen,
In onze plaats gemarteld en geslagen,
De zonde dragen.

Dit slaat mijn trots, al mijn verdienste neder,
't verlaagt mij diep, maar o, 't verhoogt mij weder!
't Meldt mij mijn heil, die van Gods tegenstander
In vriend verander.

Daar G' U voor mij hebt in de dood gegeven,
Hoe zou ik dan naar mijnen wil nog leven?
Zou 'k U, o Heer, die voor mijn schuld woudt lijden,
Mijn hart niet wijden?

Och, als ik, Heer, om mijne zonden beve,
Dat dan Uw kruis mij weder ruste geve:
Dat kruis zij dan mijn vreed' en vreugde tevens,
O God mijns levens!